

עזה שוכבת בהריסות - אך היא אינה לבד

עזה שוכבת בהריסות - אך היא אינה לבד.
יחד איתה שוכבים שרידי ה"לעולם לא עוד",
המיתוס של ערכי המערב,
קרעי המשפט הבינלאומי,
והדימוי המנופץ של ישראל בעיני העולם.

עזה שוכבת בהריסות

ההרס הפיזי של עזה הפך לאחד מהתמונות המגדירות של זמננו: שכונות שלמות שהפכו לאבק, בתי חולים שהפכו לבתי קברות, משפחות שנמחקו ממרשמים אזרחיים. מעבר לסטטיסטיקות מסתתרת טרגדיה עמוקה יותר - מחיקת ההמשכיות, התרבות והחיים היומיומיים. ההריסות של עזה אינן תוצר של מלחמה בלבד; הן תוצאה של עשורים של דה-הומניזציה ומצור, קטסטרופה בהילוך איטי שהעולם צפה בה בעיניים עייפות וזעם דועך.

ההריסות מדברות לא רק על הפצצות, אלא על נטישה - של עם לכוד בגיאוגרפיה של ייאוש.

שרידי "לעולם לא עוד"

"לעולם לא עוד" היה פעם נדר מוסרי - התחייבות אוניברסלית שנרקמה בעקבות רצח עם. אך בעזה, המילים הללו נשמעות חלולות. הלקח מהשואה היה אמור לחבר את האנושות להגנה על כל חיים, לא להיות מונופול של אומה אחת או לשמש להצדקת סבל של אחרת.

כאשר אותו עולם שנשבע למנוע זוועות המוניות מסיט את מבטו כשהן מתרחשות בשידור חי על מסכים, **לעולם לא עוד** הופך לא הבטחה, אלא שריד - משהו שמתאבלים עליו במקום להאמין בו.

המיתוס של ערכי המערב

במשך עשורים, מדינות המערב הציגו את עצמן כשומרות הדמוקרטיה, החירות וזכויות האדם. אך התגובה לעזה חשפה מוסר סלקטיבי: סטנדרט אחד לבעלות ברית, וסטנדרט אחר לשאר. ממשלות שמדברות על "סדר מבוסס כללים" תמכו במצור וברעב; אלו שטוענות להגנה על חירות הפכו מחאות לבלתי חוקיות והשתיקו התנגדויות.

בהריסות עזה, המיתוס של ערכי המערב פוגש את חשבוננו. מה שנשאר אינו אידיאלים, אלא אינטרסים - גיאופוליטיים, כלכליים, אלקטורליים. אוצר המילים המוסרי שורד, אך המשמעות התפוררה.

קרעי המשפט הבינלאומי

כאשר שגריר ישראל הרים וקרע את אמנת האו"ם בעצרת הכללית, זה היה יותר ממחווה - זה היה סמל למערכת שכבר מתפוררת. המשפט הבינלאומי, שנוצר כדי לרסן כוח, הצטמצם לנייר: מצוטט כשנזקק, נקרע כשחשוב ביותר.

פשעי מלחמה מתועדים בזמן אמת, אך האחריות נדחית לעתיד רחוק. מוסדות שנועדו לקיים צדק משתתקים על ידי וטו וסטנדרטים כפולים. מה ששוכב בקרעים אינו רק אמנה, אלא האמינות של הסדר העולמי עצמו.

הדימוי המנופץ של ישראל בעיני העולם

ישראל הציגה את עצמה בעבר כדמוקרטיה תחת מצור - אומה שנלחמת על הישרדותה. אך ככל שתמונות ההרס של עזה מתפשטות, הנרטיב הזה התנפץ. ברחבי העולם, מספר הולך וגדל רואה לא הגנה, אלא שליטה; לא ביטחון, אלא חסינות מעונש.

ההון המוסרי שהגן על ישראל במשך עשורים מתפוגג, אפילו בקרב בעלות ברית מסורתיות. המיתוס של יוצא מן הכלל - שישראל עומדת מעל לנורמות שהיא דורשת מאחרים - התנפץ על אבני עזה.

סיכום

מה ששוכב בהריסות, אם כן, הוא יותר מעיר. זו הארכיטקטורה של הסדר המוסרי - האמונה שהאנושות לומדת, שכוח ניתן לרסן, שמילים כמו **צדק**, **חוק** ו**ערכים** עדיין נושאות משקל.

עזה היא המראה של עידן שלנו. להביט בה זו לראות לא רק את ההרס של עם, אלא את קריסת מצפון העולם.